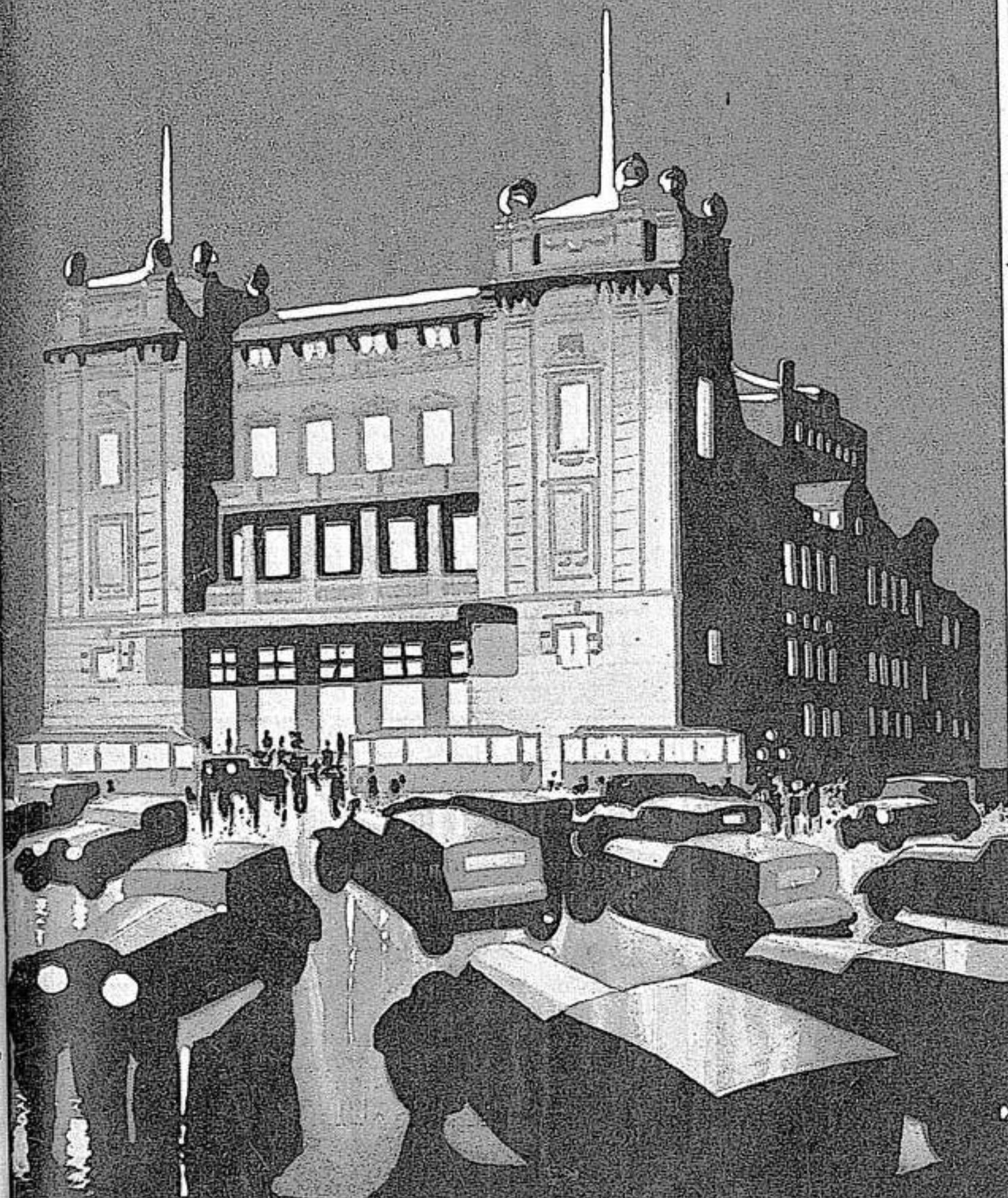

ПОДЗОРНИШТЕР

БРОЈ 12

БЕОГРАД, 22 НОВЕМБАР 1933

ЦЕНА 2 ДИН.

Бр. 53
С 4 - 3

ПРИСПЕЛИ СУ

- нови модели и зимских капута
- најновије тканине за зимске капуте

Свилено тканине за хаљине и поставу.
Ножице. Израда капута, костима, хаљина
и бунди по мери. Израда крагни и ман-
жета од крзна. • Велики избор модер-
них ручних торбица, чарапа, рукавица
комбинезона и другог рубља

Ђура Јаношевић

БЕОГРАД — Палата Академије Наука

„МЕТЕОР“
СТОВАРИШТЕ МАНУФАКТУРНЕ РОБЕ
БЕОГРАД, КНЕЗ МИХАЈЛОВА 29, ТЕЛ. 22-423

Најбогатији избор за зимску сезону

Готових мантлова и зимских капута за даме
и господу по најновијим моделима.

Велики избор крзна.

Штофова за даме и господу у најмодернијим
дезенима.

Свила за дневне и вечерњу тоалету.

Веша готовог и по мери, као и све остале
потребе за домаћице.

Преглед
слободан

куповина
необавезна

ПОЗОРИШТЕ

НЕДЕЉНИ ИЛУСТРОВАНИ ПОЗОРИШНИ ЧАСОПИС
ИЗДАВАЧ: ГРАФ. УМЕТНИЧКИ ЗАВОД ПЛАНЕТА
УРЕДНИШТВО: БЕОГРАД, УСКОЧКА 8, ТЕЛ. 20-714

12

22 нов. 1933

ДРАМАТИЧНО ОСЕЋАЊЕ КОД ЖЕНА

По известним податцима, данас педесет процената књига пишу жене. Ако се ово схвати као симптом у корист буђења талената код жена у опште, намеће се одмах и питање: зашто онда жена тако мало учествује у драмској продукцији?

На ово питање одговара недавно интересантно такође једна културна жена:

Зацело имамо данас драма написаних женском руком, али су већином мало познате. Да се напише позоришно дело, неизбежан је нервни напон. Жена, издржава до душе тај нервни напон, али само донекле, па пређе у епски елеменат, јер је он ближи њеном инстинкту. Или, жена напише прво позоришно дело добро, а већ у другом случају попусти, опет из горњег разлога.

Драматична осећања код жена су своје врсте. За драмско стварање неизбежна су типична својства. У животу народа драма се развија тек у доба сасвим културно по тај народ. Жена томе следи, али најпре тек појединачно. Зато женски драмски писци појединачно се и јављају, не још као колективни резултат општег женског интелекта. Зато и немамо још серију драма од женских писаца јер сваки комад захтева јако развиће тален-

често пребацује женским драмским писцима, да њихова дела нису савршено изграђена у сценском погледу. До душе, жена уме и може да осети и да створи поједине сцене, и то мајсторски, у кратком даху, да дејствују потпуно. Али, кад треба да их склопи у целину, она подсвесно осећа извесну препреку, коју ни сама себи не уме да објасни.

Притискује јој душу тешка атмосфера, и она то избегава чисто нервно. Зато су драматична осећа-

ња код жена осећања своје врсте. Она су рафинирана, сложена и многострука, и отуда имамо великих глумица, видних женских креатора, често пута изнад мушких глумачких уметника. Драматична осећања, која у њој проистичу из туђих дела, жена је у стању да интерпретира до савршенства. Али, баш зато немамоовољно жена драмских писаца, јер је у питању сопствено драматично стварање, и уједно „лајстунг“ тога осећања на позорници.

Премијера прве Цанкарове драме на нашој позорници

Иван Цанкар

У петак, 24. новембра о. г. даје се у Народном позоришту код Споменика први пут одличан комад најславнијег словеначког писца и једног од најбољих наших књижевника Ивана Цанкара, снажна драма „Краљ на Бетајнови“. У позоришном смислу то је најефектније дело

**ПОСЕТИТЕ
ПРЕМИЈЕРУ
У ПЕТАК!**

Едуар Бурде о мотиву „нечисте крви“ у модерној француској драми

Ових дана играна је у Паризу први пут драма „Милмор“ (*Milmort*), од савременог француског драмског писца Пола Демази. Драма је врло интересантна према критици познатог Едуара Бурде-а, који о истој вели:

Родоскрнављење је велики предмет, који је често мамио драмске писце; али то је тугаљив предмет, који се излаже опасности да рани гледаоце у осећања која су — с правом — сматрана као света, и која изискују, због тога, извесну опрезност.

Има различитих начина за прилагођење том мотиву. Има онај који је Софокле употребио у Едипу, али се ипак не упућују особе у тајну породичних веза, које их спајају. Едип не зна да се оженио својом мајком, а Јокаста такође не зна да је Едип њен син. Од тада нема ништа увредљивог за гледаоце. Кад им пророчанство открива страшну шалу којом им се судбина поиграла, Јокаста се веша, а Едип ископа себи очи. То је више него што захтева јавни морал да би опростио писцу и његовим јунацима.

Има такође и други начин, који је у томе, да се јунаци драме уведу у тајну, али с тим да се публика не уведе, или, тачније, да јој се повери тако неодређено, тако тамно, да може да слуша цео комад, а да не буде сигурна да је разумела, и да само размишљањем продре тајну, и то као неку застрашљивост. То је начин који је употребио пре неколико година Клод Ане у „Изгубљеној кћери“ (*La fille perdue*), где један отац, и једна кћи, дugo одвојени, нађу се и осете једно према другоме најжешћу страст, али се изражавају тако сликовитим изразима, и прибегавају да изразе своју страст, тако далеким метафорама, да публика, сем са изразитом суптилношћу, учествује у њиховим скрупулама и њиховим патњама, не могавши сасрим да разабере узрок.

Најзад има најновији начин Пола Демази. То је начин, а да то не изгледа, изванредно вешт, и независно од драмских квалитета комада, треба похвалити писца за вештину с којом је уклонио тешкоть Пол Демази, првивидно, нема никакве предострожности, не из-

ОБУЋУ

Модерну, солидну, без конкуренције добићете увек код старе фирме:

БРАЋА ПЕТРОВИЋ

Краља Милана, 54 (до парламента)

ЧИТАЈТЕ ИЛУСТР. ЧАСОПИС РАДИО БЕОГРАД

Драгомир Урошевић

Кнез Михајлова улица 33 • Београд

Добно је најлепши избор мушких шешира Borsalino Antica Cassa, Habig, Lottessoux, кошљуља и пижама, крабатин, крагнова, рукавица и чарапа, гамашни, пуловере, марама и шалоба. За даме: чарапа, рукавица, мидера и беша најновијег итд. итд. За децу: цемпера и чарапе

ТАЈНА МЛАДОСТИ

ПУДЕР **LUBIN** PARIS
следећих мириса:

DOUCE FRANCE
OCEAN BLEU

даје савршен тен, храни кожу, отклања црне тачкице, а друго се држи на лицу и има привјатан, трајан и дискретан мирис Сигурни смо да ће Вас само једна проба учинити стапним потрошачем пудера

DOUCE FRANCE или
OCEAN BLEU LUBIN-PARIS

Добија се у свим апотекама, арогеријама и больим парфумеријама.

SUNFOL

Течна масти за чишћење и одржавање паркета, фарбаног патоса, линолеума, кожнот и дрвеног намештаја. Четкање непотребно. Изванредан, трајан сјај. Добија се: у бочима колонијалним радњама.

ПРОИЗВОД: ХЕМИЈСКЕ ФАБРИКЕ ИМАЛИН

бгава никакву опасност, и обрађује свој предмет потпуно, чак брутално, ограничавајући се, у тренутку кад завеса пада, да казни родоскрвљење оца насиљном смрћу. Али, кроз четири чина, публика је била, не двоумећи се ни једне секунде, у борби са родоскрвљењем и имала је доста времена да буде шокирана. Међутим, она то зије. Зашто? Сва вештина Пола Демази састојала се у томе, да нам стави пред очи особе тако чудне, тако грубе, тако разуздане, и са једном хуманошћу тако изузетном, да нам изгледају врло далеко од нас. Ми смо шокирани у позоришту само у том случају, кад нам покажу људе или ствари које сматрамо да можемо срести у животу. Изузетност нас не погађа. Ми смо скоро сигурни да никад неће-

мо бити у прилици да станемо лице у лице са једним тако изопаченим, тако бруталним, тако демонским оцем као што је Милмор: ми можемо, у таквим околностима, да се заинтересујемо за све што му се дешава потпуно мирно. У ствари, кроз два чина, писац нам га износи у тако гнусном облику, како туче своју кћер, како понижава своју жену, вређа свештеника, хулећи све оно што је човек навико да поштује, да више ништа, што долази од њега, не може да нас изненади. И када га видимо, после тога, како даје на знање својој кћери, изразима једва прикривеним, немир који му она изазива, а предузима и сам да је узнемири, то пролази као какво писмо на пошти! То је једно скрнављење више да се дода осталима;

Отац и кћи у драми „Милмор“:
(г. Кларион и гца Жамоа)

наша осетљивост, постала је ратобернија, и ми и не мислимо чак више да се љутимо. Пол Демази је разумео, да у позоришту као и другде, у позоришту пре него игде, најбољи начин да се приме тешке ствари је да их довикује на свак глас.

Прича коју је измислио може брзо да се резимира, Беатриса Милмор, која није запамтила своју мајку, провела је своје детињство у самостану, где је отац дао да се одгаји. Он се понова оженио, и неспособан да поднесе стешњеност живота, повукао се у свој замак Милмор, где живи повучено. Кад његова кћи напуни 18 година, он је вади из самостана и доводи је крај себе. Неколико месеци он не зна за њено присуство, не води рачуна о њој и држи је тако ређи заробљену, са јединим друштвом једног чувара шума, кога Милмор терорише и кога је одредио да пази на њу.

Једнога дана Беатриса, уморна од тог робовања, побегне и оде да тражи заштиту код сеоског свештеника. Милмор пође у потеру за њом и сустигне је; једна сцена жестока до крајности диже кћер противу оца; а овај, пошто је обично извређао, заврши тиме што је ошине по лицу корбачем.

Горда, Беатриса се и не покрене. Она пркоси своме оцу; а он, пред којим сви дрхте, препознаје своју кrv. Он одједном почне да се интересује за своју кћер. Он хоће да придобије њено поверење, да је приближи себи, а како је он врло примамљив, како он има ту жестињу која се често женама допада, он у томе успева врло лако. Ну, Беатриса је врло лепа и Милмор почине да је жели. Она је сензуална и

увредљива, и кад је разумела опасност, она покушава да је избегне. Али Милмор незна други закон осим свога инстинкта, и неће да пусти да му се измакне тако примамљив плен. Он је прогања, дражи, час је ироничан час срдачан, поступајући са њом час као са робином, час као са равном себи, наваљивајући, досађивајући, не дајући јој мира, до оног тренутка кад Беатриса, залуђена, покуњена, и осећајући да је остављена његовој милости, убија оца једним револверским метком, да му не би припала.

Овај смели и вешти комад један је од најинтересантнијих који се већ давно није видео, и који чини једну позоришту „Л'Евр”, иран је облично од греје Маргерит Жамоа, чији глас, спољашност и држање, одговара савршено улоги Беатрисе, и од г. Еме Клариона, који је у Милмору нашао улогу која одговара његовом таленту, и кога ова креација ставља у ред најбољих глумача овог доба...

КРЗНО

савршено израђујем по најновијим журналима сва крзна као: Бунде, капуте, разне гарнитуре итд. Израда првокласна. Цене без конкуренције!

НИКОЛА ГАЈИЋ

Крзнар, Престолонаследнички трг број 36 (Теразије) I спрат — (у дворишту)

ПРВИ СМИСАО ЗА ГЕСТ И ПОКРЕТ КОД НАШИХ ПРЕДАКА

МИНИЈАТУРЕ У МИРОСАВЉЕВОМ ЈЕВАНЂЕЉУ

Рукописне минијатуре на пергаменту наших старијих рукописа, доказују први смисао и осећање геста и покрета код наших предака. Особито у Миросављевом јеванђељу та особина јавља, се у нарочитом потезу. Грешни дијак Григорије, писац јеванђеља, и уједно његов илустратор, оставио је за собом дубок траг. Његова минијатурна уметност значи нешто сасвим особито, скоро нешто нечуvenо, чак немогуће у словенским рукописима, писаним ћирилицом не само у XII веку, већ и касније. Тако га је окарактерисао Љуба Стојановић пре тридесет и више година, у издању јеванђеља, говорећи у предговору о рукописним илustrацијама.

Међутим, у нашој средњевековној минијатурној уметности крије се нешто више од богословске тежње, нешто живље од библиографске тенденције и вредности. У њима опажамо први смисао за линију и покрет у нашој старој уметности, што се илуструје кроз манастирску књижевност, долазећи несумњиво из живота, не само из библије. Дијак Григорије према томе је — преко јеванђелског пергамента, први уметник нашег геста у

Са скорашињег гостовања
г. Влаховића у Београду

Са скорашињег гостовања
г-је Бандровске у Београду

Користите ове цене:

Зимске капуте

Црни капут 350, 420, 500 итд.
убоји . 320, 380, 450 итд.
Женски . 400, 500, 600 итд.
Дечији . 120, 150, 180 итд.

**Тренчкоти
вунени**

За одрасле 400, 450, 500 итд.
за децу 150, 180, 250 итд.

**Одела
штофана**

За одрасле 198, 258, 298 итд.
за децу 90, 120, 150 итд.

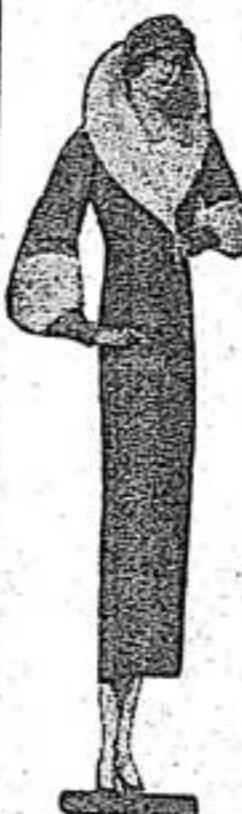
Вунена одела

За одрасле 450, 500, 600 итд.

**БРАЋА
ИСАКОВИЋ**

краља Милана бр. 46
краља Александра 58
краља Александра 8

МОДЕРНОЈ ДАМИ!

**Париски
модерно
салон**

у Кнег. Љубице
улици број 15,
(меџанин)

**Д. М.
ПОПОВИЋ**

бивши кројач
чувене куће
Maison Jenny
из Париза

Најбољи рад а
умерене цене

прошлости. Свој лични, утанчани смисао за гест, илустровао је живим потезом; и преко тог његовог осећања ми појимимо данас инстикт наших предака у погледу духовног развића. Минијатуре дијака Григорија нису обична клишеа, и значе нешто више, особеније и изнад просечног. Шта више, оне су местимично тако својствене по својој слободи, да чине собом неку врсту верске акробатике онога доба. Кроз ту верску акробатику, испољава се, дакле, прво осећање геста

Испитивање наших рукописних илустрација у вези је са византијским утицајем. Старе студије о минијатурној уметности у многоме су данас допуњене, чак измене. Тако у новим студијама долази се до известне синтезе. Стасов је протумачио многе иницијале код словенских и источних орнамената. Лам-

брос је, у мрачним лагумима светогорских манастира, трагао за минијатурама. Ланглао, Успенски, Кондеков и Стрижиговски развили су читаву литературу, почевши од грчких псалтира у IX веку, па даље. Каручи је поставио везу између хришћанске уметности на западу и истоку. Али је тек пре неколико година Хајирих Брокхауз, у своме делу „Манастирска уметност на Атосу“ много открио и допунио, у створио једну изванредну целину у погледу средњевековне минијатурне уметности, које дотиче и наш средњи век. Проблем је сада много шири. У толико пре дијак Григорије, који себе у Миросављевом јеванђељу назива грешним, има већу важност, јер задире у ону рафинирану потку испитивања. наше прошлости, за коју недостају мно-
ге чињенице.

ВУНА „ВЕВЕРИЦА“

Одличан квалитет за плетење
ПУЛОВЕРА, ЦЕМПЕРА и др.

Тражите и уверите се

НАЈСЕНЗАЦИОНАЛНИЈА НОВОСТ

„MATITE“

ПУДЕР ЗА ЛЕПОТУ
БЕЗ ТАЛКА ОД

L. T. PIVER
P A R I S

осигуруја савршену
карифеност тена.
Продаје се у свима
бољим парфиме-
ријским радњама

Г. Д. Раденковић, игра улогу кантора у „Краљу на Бетајнови”

Према свему, дијак Григорије стоји на челу наших минијатурних уметника, све до XIV века. Брокхауз у своме делу додире Хилендарско јеванђеље, и тврди да га је писао калуђер Ромаи (1337), а да је украшено иницијалима доцније, руком калуђера Доротеа (1360). Дакле, писано у доба цара Душана, а илустровано у доба Уроша. Ово се дешава већ у време опадања минијатурне уметности на Ато-

су, а после тога нису ретке нимитификације.

Таленат дијака Григорија, дејствује — међутим — кроз Миро-сављево јеванђеље двестотине година раније, и у толико више одскоче и пада у очи. Он је извезао своју душу на пергаменту. У чему је његова оригиналност, а у чему туђи утицај? Неизбежно је пренети се у светогорску минијатурну уметност пре и после њега. Минијатуре из Ватопеда су најпре библијског, затим теолошког карактера. Исалтири и јеванђеља, по својим илустрацијама имају библијску стилизацију, а литургије теолошку. То је примењено на читаве сцене из живота Христа, Марије и светца. Рукописне слике су у главном религиозног садржаја. То тврде и Ланглоа и Савастијанов. Псалтирне илустрације у византијској уметности пре X века све су такве, особито минијатуре из Пантократоса. Псалмисти у IX веку уносе историјско и пророчко схватање. Минијатуре прате текст као какав коментар на појединим упадљивим местима, постављене на ивици тога текста. Шатирања у боји, на густој златној подлози, јављају се врло рано. Најпре се иницијали — пре IX века — долазе до израза. Шаре, линије, цветови, руке у обли-

МОДЕРНИ ПУСТЕРИ И ЛАМПЕ

ЕЛВОГАС

БЕОГРАД-КР.ПЕТРА 57. тел. 21-812.

Чувајте ваше зубе!

ВОТОТ

ВОТОТ

Вода за уста
Паста у тубама
Сапун за зубе

Израђени су од најфинијег материјала и најефикаснијих антисептичких средстава

Резервисано
за
Салон за израду мидера

РОЗЕ КОНДОР

Јакшићева улица број 4а, преко пута биоскопа Корзо

АКО ЖЕЛИТЕ ДОБРЕ
модерне штофове за одела, ибер-
цигере, капуте и униформе

ВИ ПРЕГЛЕДАЈТЕ С НАШЕ

нове енглеске
квалитет и цене. специјалитет

ВЕЛИКО СТОВАРИШТЕ ЕНГЛЕСКИХ ШТОФОВА
Поповић Лазаревић Оми
20 Кнез Михајлова 20

БЕОГРАДАНКЕ!

Чувени и познати париски кројач. салон

МОЛИ
ЗА ПОСЕТУ БЕЗ ОБАВЕЗЕ

отворио је у Коларчевој ул. број 9.
свој атеље за израду свих врста нај-
модернијих и најлуксузнијих **женских**
тоалета, те стално излаже своје моделе
(као и у Паризу 32 Rue du Mont-thabor)

Лифт у Кући.

ку шара, све се то лагано развија и усавршава. Фантазија избија прво кроз шаре. Доцније, кроз укруштане линије, кроз иницијале, кроз шарена слова, јављају се и ликови живих бића. Настаје живљи покрет и смисао за њега. Лавови, тигрови, голубови, зечеви и петлови — вире из илустрованих слова. Рукописне илustrације добијају и лите-
рарни и практични смисао.

Основне идеје византијских ми-
нијатура — пре X века и после
истог — разликују се. Верски мотиви у XII веку постају уметнички рељефнији у односу према ранијим илustrацијама, као на Филотејском или Каракалском јеванђељу. Прелаз илustrирања са старог на нов за-
вет игра у томе видну улогу. Не треба изгубити из вида при упоре-
ђењу, да је начин црквеног певања увек био у тесној вези са рукопи-
сним илustrацијама. Најлепше илustrирано јеванђеље — из Ивирзона на Атосу — због тога је и најлеп-
ше, по тврђењу многих испитива-
ча. Литургије, триптихи, хороло-
гије и хомилије, подстакле су илustrаторе на што уметничкије оду-
шевљење. То је несумњиво случај и са Миросављевим јеванђељем.

Дијак Григорије, као монах, илustrирао је са заносом, чак са зане-

Г. Ј. Кулунџић
за редитељским путом

сењаштвом. Он је несумњиво љак светогорских уметника, и свакако је њихове минијатуре виде у ориги-
налу. У Миросављевом јеванђељу,
слике трију јеванђелиста у почет-
ку, писана су стилски под утица-
јем са истока. Али и утицај запада
се очигледно примећује на минија-
тури ована Крститеља.

Остало је све на памет дато. Но то је тек моментално за нас и нај-
важније. Оно што је дијак Григо-
рије црпео непосредно из себе, из

София

КНЕЗ МИХАЈЛОВА - 11 ТЕЛ. 23-097

Завод за хем. чишћење и бојење одела
Кнежев Споменик, број 5 (Палата Риунионе)
Прима фину тоалету за dame и господу на чишћење
и бојење и на највеће задовољство својих му-
штерија доводи у ред. Телихе, завесе, рукавице, са-
лонски намештај итд.

НИКОЛА ДИНИЋ

СВЕ КРЗНЕНЕ СТВАРИ

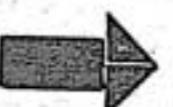
поправићете одговарајућим израдом
У КРЗНАРСКОЈ РАДЊИ

СТЕВАНА ДИКИЋА ВУКА КАРАЦИЋА 10

ШТОФА

ЈЕСЕЊЕГ И ЗИМСКОГ

у врло великом
избору за мушка
одела и зимске
капуте, женске
костиме и мант-
лове као и кро-
јачког прибора
добила је радња:

АНАСТАС ПАВЛОВИЋ
БЕОГРАД, КРАЉА ПЕТРА 33

ЦЕНЕ ВРЛО
ПОВОЉНЕ

NOVO
NOVO
NOVO
NOVO
NOVO
NOVO
NOVO
NOVO

PALAIS DE DANCE

Kolarčeva (Palata Jugobanka)

Jazz Band • Pevanje • Duett „Grünhut“
Dancing • Topla kućna • Scene umetnene

своје душе и маште, прелази облик клишираних илустрација и дорметичког схватљања. Он се слободно удаљује од сваког калупа. Напушта мирну линију, ломи је живим укрштавањем немирним потезом. Као да је хтео да кроз орнаменте дишу његова најприснија осећања, чак грешна према теолошким правилима. Најпре помера са места иницијале и даје им живљи покрет; ипак они не одскачу толико од других светогорских иницијала. Али што се тиче живих фигура, дијак Григорије ненадмашан је по својој оригиналности. У моменту кад се ослобађа канонског схватљања, одан искључиво својој машти, он улива минијатурама живи дах и дотле нечувени покрет, полет, гест и замах. Према фотографским репродукцијама Ангерера и Гешла, минијатуре дијака Григорија чине јак утисак.

По слободној замисли, видимо у дијаку Григорију претечу нашег смисла за гест и покрет у далекој прошлости. Он се, као илustrатор покрета издаваја од осталих баш тиме, што се не задржава монашки снисходљиви, већ у нашу минијатурну уметност XII века, уносчи читав један преокрет, који се живо опажа на пергаменту Миросављевог јеванђеља. Грешни дијак Григорије створио је својом необичном смелошћу извесну врсту верске акробатике, кроз коју је прострујала његова машта, али уједно и сва поетичност наше прошлости. Његове минијатуре обележавају прве траг и порекло духа средњевековног нашег друштва, а уједно и оригиналну вољу стварања. Оно што је некада овај наш први уметник преживљавао усамљено између манастирских зидова, и што је чак у далекој прошлости значило огре-

шење према дормама, данас је то за нас његова највећа врлина. Верска акробатика и сценска визуелност у Миросављевом јеванђељу, зачетак је нашег естетског гибања у прошлости. То је прва емоција. Њоме се открива први смисао за гест и покрет код наших предака.

Р. М.

ЈЕДНО
УСПЕШНО ГОСТОВАЊЕ

Наш тенор г. Драги Петровић, који је јесенас гостовао у позоришту у Братислави, у улози Вашека („Продана невеста“), којом је приликом особито похваљен од тамошње штампе.

МОДЕРНИ ФРИЗЕРСКИ САЛОН
ЗА ДАМЕ

ЈЕЛЕНЕ ОСТОЈИЋ

ЦАРА НИКОЛА II (МАКЕНЗИЈЕВА)
УЛ. 18 / ТЕЛЕФОН БРОЈ 24-4-75

Последње новости париског
фризирања и шишања. Најусавршенија електрична ондулација на апарату „REALISTIC“
Бојење косе у најмодер. ниансе

**БОЈЕ, ЧЕТКИЦА,
ПЛАТНО** и све остале потребе
и прибор за **МАЛАЊЕ** на
свили, хартији, штофу, платну
и рељеф малање има у најлем-
шем и **НАЈВЕЋЕМ ИЗБОРУ**

ПРИЗНАТА

**ТРГОВИНА
БОЈА
• И
ХЕМИЈСКИХ
ПРОИЗВОДА**

НЕНЕДЬКА К. САВИЋА

БЕОГРАД
Коларчева 3. тел 23-9-08
Краља Милутина 35 тел 26-9-19

Тражите свуда само **ТУ-ТОКС** **ТУ-ТОКС** **ТУ-ТОКС**

УСПОМЕНА НА ЈЕДНО БРАТИМЉЕЊЕ ГЛУМАЧКИ БАНКЕТ НА БАРИКАДАМА

Још у доба бомбардовања Београда, за време кнеза Михаила, пре више од седамдесет година, једна посета Београду од стране хрватских глумача оставила је успомену срдачног братимљења. Огорчени односи Срба и Турака по београдским улицама, нису се тада стишивали. Већ на против, на Стамбол капији и на Дорђолу узбуђеност је све више расла. У таквој психози приређена је у позоришту представа „Смрт Стевана Дечанског“. После пет дана избију отворено немир и настају пушкарања и отимања градских капија. И у том лому, позорни критичар листа „Видовдана“ не поузда, већ критикује глумце и дикцију која је „мршава као шпартанска чорба“.

Како су глумци били већином из редова београдске омладине, они се скину са позоришних дасака и пређу на барикаде. Све се претвори у војнички логор. Затворе се школе, откажу се представе у позоришној згради, услед бомбардовања.

Тек после месец дана, тако ређи испод грла турских топова, стижу хрватски глумци из Загреба, у посету бомбардованим Београду. Гости приреде прву представу — трагедију „Мериму“ од М. Бана.

Путујући пре тога кроз српске крајеве с оне стране Саве и Дунава, хрватски глумци својим доласком, као да су имали за циљ да охрабре своју браћу против Турака. Хроничар „Видовдана“ најзад попусти у својој оштрини. Признаде да представа служи на част позоришној дружини. Хвали гђу Аделсхаймову у улози Мериме и вели „у њојзи гледамо с радошћу прву вештакињу у великом или несрћном и раздвојеном народу нашем.“ Истиче и Мандровића. Трупа задобије симпатије и љубав публике.

Хрватски глумци нису имали намере да се дуже задрже у Београду, али видевши с каквим су одушевљењем примљени, продуже гостовање. После представе, београдски омладинци водили су их да посматрају барикаде и уличне ровове.

ШТОФОВИ

за Даме и Господу • Прави ори-
гинални Енглески добићете код:

„СВЕОПШТЕ
ТЕКСТИЛНО Д.Д.“

ТЕРАЗИЈЕ 10 ТЕЛ. 90-955 (ДОМ ЈУГОСЛАВИЈЕ)

Цене најјеф-
тиније. • На
захтев олак-
шице у пла-
ћању.

**Производња и трговина намештаја
Душана Љ.
Димитријевића
Београд, Кр. Александра 20
Телефон 26-5-26**

Израда сваковрсног гвозденог и дрвеног намештаја
Највећи избор • Солидне цене • Тачна послуга

**Ћебад вунену
Отираче за ноге
Лауф-тепихе
Платно ланено
за ролетне са прибором
Асталске гарнитуре**

има на стоваришту и про-
даје по фабричним ценама

,,ТЕКСТИЈАНА“
Чика Јубина улица број 7 • Телефон број 22-766

ЈОРГАН•ДУШЕК•ЈАСТУК

као и све постељне ствари **купујте само код производа**. Ми смо јдржени мајстори а с обзиром да ужи-
бамо Државну субвенцију немамо конкуренцију.

ЈОРГАНЦИСКА ЗАДРУГА

ПРОДАВНИЦЕ: Васина 4 тел. 28-431 / Кр. Алекс. 170 т. 29-328 / Скендер Бег. 25 т. 22-338

Братимљење се увек завршавало
чашом вина и шљивовицом.

Друга представа хрватских глумца у барикадираном Београду, била је „Никола Зрињски”, врло згодна и за ондашње прилике. Ратоборна публика дочекала је представу са одушевљењем. Завеса се морала на завршетку комада три пута дизати, да би публика клицала глумцима. У „Видовдану” пише критичар, да се највише има захвалити Мандровићу, који је играо улогу Зрињског. Глумац Весељковић се такође хвали.

Трећа представа била је са комадом „Два пиштоља”. Аплауз је нарочито добила грађа Перисова, а и Мандровић у комичној улози. Затим је дата „Потурица”, од Кукуљевића. Почетком августа играли су хрватски гости „Верност српских војника”, од непознатог писца. Критичар „Видовдана” подвлачи, да, и ако је дело слабо, глумци — браћа Хрвати — играли су га „са правим војничким срцем”. На завршетку представе приређена је алегорија. Появила се вила са тројном заставом у левој руци, а десном руком положила је ловоров венац на главу народног јунака, што је симболично представљало победу српске ствари.

После ове представе, дали су гости још и комаде „Рамицу”, „Ђурђа Бранковића” и „Љубоморну жену.”

Али пре него што су пошли из Београда, приређен им је сјајан испраћај. Свеченост је припремана неколико дана од стране родољубиве београдске омладине. Та им омладина, која је и сама играла у позоришним представама, приреди банкет на својој барикади — на пет

стотина метара испред градских то-
пова. У част одласка хрватских глумца, построји се лицејска чета, која је гости поздравила громогласно у инат Турцима, који су овај необични банкет унезверено посматрали са градских бедема. Банкету су присуствовали многи виђени грађани, и гозба је трајала од по-
дне до девет часова увече. Весељу на банкету није било краја. Држани су говори о будућности, потпуно необавезно, глумачки. Гости су одговарали, како им сада још теже пада што морају оставити Београд, или успомене неће никад нестати.

Тако се завршило прво гостовање хрватских глумца у Београду. Тако се завршио и овај глумачки банкет на барикадама, јединствен у аналима позоришта.

КОСМЕТИЧКИ ЗАВОД

са најмодернијим косметичким
справама. Засебно оделење за
даме и господу

Индивидуална нега лица и тела.
Потпуно отклања пеге по методи
проф. Кромајера.
Отстрањивање бубуљица, младе-
жа, брадавица првенила са лица и
носа.

Вађење длака са лица и тела без
ожиљка.

Мршављење, електромасажа.
Страни и свои испробани препа-
рати, кремови, пудери, лосиони.
Све косметичке операције: груди,
нос, уха, бора, старих охиљака
и т. д. врши лекар стручњак.
На писмма бесплатан лекарски
савет. Прима даме за ученице,
јавити се лично.

Завод стоји под управом лекара

Александра Dr. M. Дорословца

КОСМЕТИЧАРКА
Београд, Кн. Споменик број 5
Палата Риунионе.

ЦЕНТЛМЕН / КНЕЗ МИХАЈЛОВА 22 / ТЕЛЕФОН 27-911

За елегантног господина

фину рудње по мери са продом

само код модне куће

КНЕЗ МИХАЈЛОВА 22

ТЕЛ: 27-911

Ченшилен

ФРИЗЕР ЗА ДАМЕ „БОКА“

препоручује модерне дневне, вечерње и балске фризура као и лак-фризуру.

КРАЉА МИЛНА БРОЈ 5

ВАН ПОЗОРНИЦЕ

Г-ца Љубинка Бобић воли децу

... гђа Деса Дугалић, првакиња драме, после одсуства, опет дошла на дужност и играће главну улогу у француском комаду „Господар свога срца“.

... Трагедија „Аталија“ већ у велико одмакла у спремању, са главним улогама гђе Злате Марковац и г. Добрице Милутиновића.

... Премијера „Путем искушења“, од Р. Веснића у Сарајеву крајем новембра ове год.

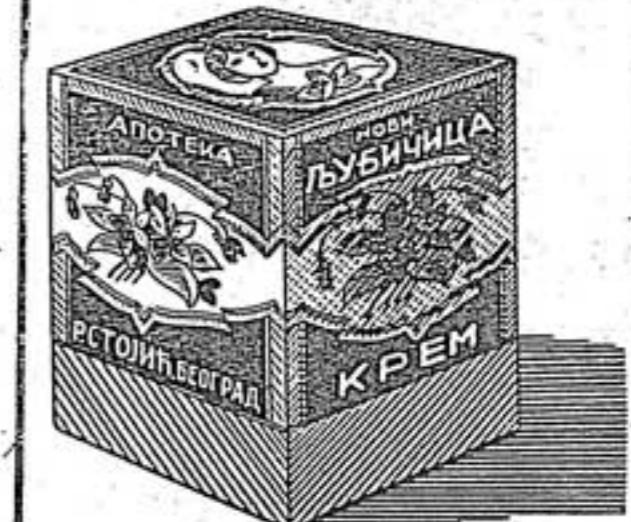
... гца Н. Андрић постављена да врши дужност библиотекара у Народном позоришту, и г. Милорад Спасић постао је благајник, а г. Јончић економ Народног позоришта.

... у Министарству просвете назначен је одбор, који има да додељи награду Министарства за најбољу драму која се одигра у току сезоне у позоришту.

НОВИ ЉУБИЧИЦА КРЕМ

СА ХОРМОНИМА

Одлакован највишом наградом и златном медаљом на Лондонској изложби.

Запоном заштићен по бр. 7416*.

Дејство хормона која су главни сastav Новог „Љубичица Крема са Хормонима“ огромно је. Све што је пропало, све што је омлјавило, све што је изгубило свој сјај и еластичност, хормони поново освежавају, лице добија свеж младалачки изглед.

Само употребом „Новог Љубичица Крема са Хормонима“ сачуваћете своје лице.

Свака доза затворена је нарочитом пломбом.

Израђује апотека
РАД. К. СТОЈИЋА

Београд — Сарајевска 84

УТЕХА

Писац, чији је комад игран свега један пут, нађе се са критичарем.

— Видите, — каже критичар писцу — ви сте ишак срећан човек.

— Срећан, како то?

— Тако. И поред тога што комад није успео, игран је дosta дуго.

— Неразумем вас.

— Игран је од 8 увече до после ноноћи.

ПРЕПОРУКЕ

Неки млад глумац замолио је Бернарда Шоа да га препоручи директору позоришта. Шо му је изашао у сусрет и написао директору: „Препоручујем вам доносиоца ових редова. Он игра Ромеа, Брута, Хамлета, Оберона, бриџа. Бриџ игра најбоље”.

ПРЕДОСТРОЖНОСТ

Драматичар Жорж Фејдо, свратис је једном приликом у једну кафаницу париског предграђа. Када га је келнерица упитала шта жели да поручи, одговорио је:

„Имате ли цигуре у кући, драги госпођице?”

Девојка одговори да има.

„Изврсно! Мслим вас донесите ми их све овамо!”

Девојка беше много зачујена али ишак изнесе пред хировитог госта читаво брдс кутија са цигуром. Када је, на поновно његово питање, девојка одговорила, задавши часну реч, да је то сва цигура која постоји у кући, драматичар узе све пакете, стави их преда се и па то замоли заштњену девојку:

„Тако, а сада ми донесите, драго дете, шољицу свеже прне кафе.”

**ОГРОМНИ ИЗБОР
МАНУФАКТУРНЕ РОБЕ
СВИЛА ШТОУ**

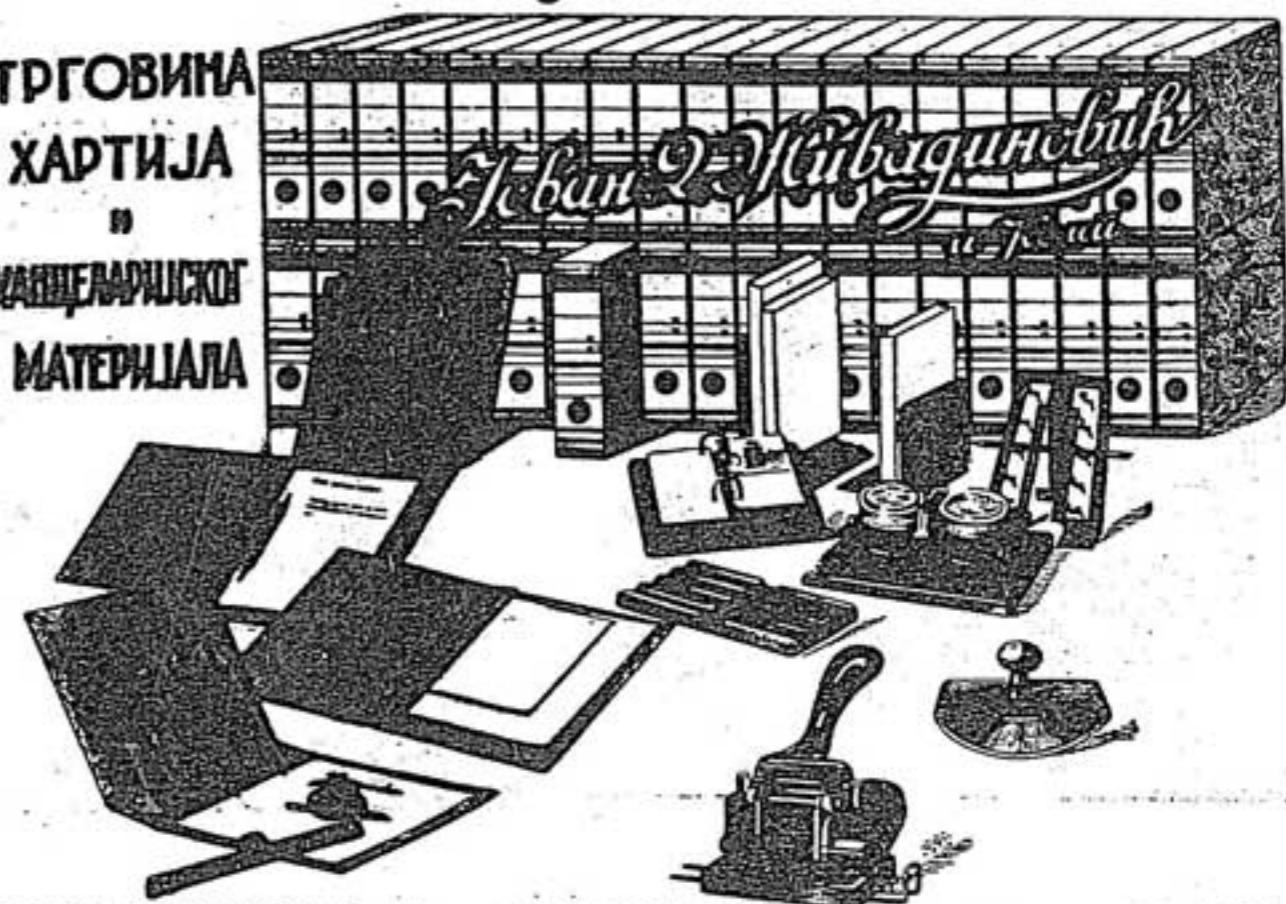
ЗДРАВСТВЕНСКИ
И МУШКА
ОДЕЋА

САТЕНА
АТЛАЗА
КАШМЕРИНА
СВИЛЕ
ЗА ЈОРГАНЕ
ПЛАТНА
УСВИМА ШИРИ-
НАМА ЗА СВАКУ
ДОМАЋУ
ПОТРЕБУ

**УКАНОВИЋ & КОМП.
КНЕЗ МИХАИЛОВАЦ**

Квалитети наше робе познати су као најбољи, па зато су и најјевтинији

**ТРГОВИНА
ХАРТИЈА
И
МАНУФАКТУРСКОГ
МАТЕРИЈАЛА**

У ЗУН МИРКОВА 4
Палата Аеро Клуба

БЕОГРАД

Телеф. 24-992

● Предузеће
● за израду
● кофера и
● торбарских
● израђевина

Милан Ј. Стојановић и Ко.

БЕОГРАД, ПРЕСТОЛОНЧЕСКИ ТРГ (ТЕРАЈЕ) 38, Т. 25046

Свако бече у бели-
кој дворани дан-
синг. Свира одли-
чан џаз-банд. Увећ
свежа морска и
речна риба.

РЕСТОРАН „КНЕЗ МИХАЈЛО“

ПАЛАТА „РИУНИОНЕ“ ТЕЛЕФОН БРОЈ 25-378
ВЛАСНИК: ДРАГ. МИЛАНОВИЋ

ПОСЛЕ ПОЗОРИШТА И БИОСКОПА НАЈБОЉИ ЛОКАЛ ЗА ВЕЧЕРУ